

מִשְׁאָלֶת אֲשֶׁר

שאלות ותשובות בענייני פרשת השבוע

י"ל ע"י מכון "معدני אשר" בית שמש

פרשת משבטים - שנה תשפ"ה גלוון תתרל"ז
שנת 22 למלכת התורה מעדני אשר

האם יש איסור לרופא לרפאות בחינוך
כיוון שהוא שומרה בחינוך אינו שווה כלום?

בפרשtan כ"א י"ט ורופא ירפא וגו'

בגמ' ב"ק פ"ה ע"א וכן ברכות ס' ע"א דרשין מהפסוק הנ"ל Dunnatna רשות לרופא לרפאות.

הנה בפניהם יפות בפרשtan כתוב נראה פירושו דודאי מצוה לרפאות שהרי מחלין שבת על פיקוח נפש, אלא דה"א שאסור ליקח שכר על זה, כדין כל מצוה שאסור לעשות בשכר, וליפ"מ מהαι קרא דכתיב ורופא ירפא לצריך לשלם שכר הרופא, משמעו שמותר ליתן שכר, וזה שדקדו שונית רשות לרופא, ולא אמר סתם שנותן רשות לרפאות, זהה שניתן רשות לרופא שאומנתנו בך, והטעם שהתיירה התורה זה משום שייזרו הרופא ברפואתו כמ"ש בגמ' ב"ק פ"ה ע"א אסיא דangen במאן מגן

שווה, משמע מדבריו לרופא מותר ליטול שכר כמה שרוצה.

וכן משמע בירושונים שכתו דלכן צריך קרא דהוא אמןא שرك בחנים מותר אבל בשכר אסור לרפאות, וכמו כל מצוה שאסור ליטול שכר, קמ"ל קרא דמותר לרופא לרפאות אפילו בשכר, רק כתוב בתוס' בראש ברכות ס' ע"א בשם ר' יעקב מאירליינש, וכן בתוס' רבי יהוחה החסיד. וכן בש"ת התבט"ץ סמן כ'.

معدני אשר: הראשונים לא כתבו מדו"ע כאן יש היתר ליטול שכר אלא גזירת הכתוב הוא.

אבל להלכה קימ"ל יор"ד סימן של"י ס' ק' דרופא אסור ליטול שכר החכמה, רק שכר הטורה והבטלה מותר.

معدני אשר: ולא שיק לומר על זה אסיא דangen במאן מגן שווה, כיון שמקבל שכר בטלה וטרחה.

ובגלווני הש"ס ברכות ס' ע"א כתוב יש להסתפק אם הרופא מוחל על התשלומיים, יש לומר דאין בזה מידת חסידות Shiratayim בחינוך, מטעה ד"א סיא דangen במאן מגן שווה.

ובשות' שבות יעקב ח"א סמן פ"ז פשיטה ליה שהרופא רשאי למוחל, אך החולה הוא שיש לו לשם משום אסיא דangen. אבל אם החולה משלם יכול הרופא למוחל ושלאל לקבל

האם בזמננו אסור לחולה להתרפאות ברפאות שנזכרו בגמרא?
בפרשtan כ"א י"ט ורופא ירפא

איתא בגמ' ב"ק פ"ה ע"א מכאן שניתנה רשות לרופא לרפאות. הנה בגמרא מצאנו בהרביה מקומות עיין שבת ס"ז ע"א, וכן ק"ט וכן ק"י, עיין גיטין ס"ח וכן ס"ט וכן ע', ועוד בהרבה מקומות כמו דפים מלאים של רפאות לכל מיני מחלות שונות ומשונות, בענין מודע נזכרו בגמ' רפאות הא חזקיה גנז ספר הרפאות עיין בספר מעדי אשר שבספר העתיק תהש"ז

יש לחקור האם אסיא דילמא יש איסור להשתמש עם כל הרפאות שנזכרו בגמ' או דילמא אסיא דילמא יש איסור להשתמש עם הרפאות שנזכרו בגמ' הנה איתא בתוס' מועד כתון י"א ע"מ א' שהרפאות שבש"ס אין טובות בזמן הזה, משום דעתנו הטבעיים

וברב עקיבא אומר שבת ס"ז ע"מ א' מביא בשם המהרי"לblkוטים שבسو"ה הספר ווז"ל אמר לנו מהרי"ל כל הרפאות שככל התלמוד אסור לנוטות אותם ממשום דאין אדם יכול לעמוד על עיקרין וכי לא יעלו בידם לעיגנו יילגלו על דברי הרים, מלבד הא דאיתא בגמ' שבת ס"ז ע"א מי שיש לו עצם בגורנו מביא מאותו המין ר' ל' מאותו מין עצם ונינחו לו על קדקדו ויאמר הכى חד חד נחית בלו בלו נהית חד חד והלחש הזה בדוק ומונסה לכן אותו בלבד מתיו ולא שום אחד יותר.

ובים של שלמה חולין פרק ח' סימן י"ב כתוב שיש חרם מהקדמוניים שלא להשתמש ברפאות שנזכרו בגמ' כדי שלא להוציא לען על החכמים הקדמוניים ולא ידעו שיש שניini במקומות וכל שכן בזמנים שהדורות פוחתים והולכים ואם הראשונים ענקים אלו כיתושים, עיין שדה חמץ מערכת ר' אוות נ"ד אריכות.

ובשות' חוות יאיר סימן ל"ד כתוב שאלה פי רופא מומחה ולמדן מופלג איך יכולו מתוך ספרי רפואיים רפאות הישנים ופואות מוכרים במדה ובמשקל לדורות נשויים כה הללו, והשיב לי כי באמת לרופא מומחה ומובהק חרפה היא וקלון לעשותך, ומ"מ אין כאן קושיא כי בערך חולשה מקבל הרופאה מכחו כך חולשת כה העשבים והשרשים והפרחים וב"ח והדומים וסגולתן כי האדם ניזון וכי מהם וכח עולם הקטן נתלה בגודל.

גלוון זה נודב ע"י ידידינו

הרבני הנגיד מגודלי תומכי התורה בדורנו
הרבי החסיד ייחיאל מיכל רוזנברג שליט"א מונטניאול
עלילוי נשמה אמרו

האשה החשובה מרת פיגגא רוזנברג ע"ה

בת הרב חזקאל שרגא שאלמאן ז"ל
עדת לימי בעלה הרה"ח אברהם יש' רוזנברג ז"ל
כל מפעלות הקדש לימין צדיק מון הדורי יציב זצ"ל
נפטרה כ"ד שבט תשע"ז
ת.ג.צ.ב.ה.

גלוון זה נודב ע"י ידידינו

הרה"ג זאב בעער שליט"א ירושלים

עלילוי נשמה זקנתו

האשה החשובה

מרת מרימים בת הרב מרדי ע"ה

נפטרה כ"ה שבט

ת.ג.צ.ב.ה.

גלוון זה נודב ע"י ידידינו
הagan שמואל ראתה
שליט"א

ראש כולל ווידיישקה בני ברק
מח"ס ניקומי שבת וויטס על שע"ה הרוב

שפאי אטאפרטה
לרגל שמחות נישואי בתו תחיה

עב"א בהה"ח המופלג בתויר"ש

במר' יקוטיאל יהודיה ייך ני"י

מבחן ישיבת צאנצ'א - מיר

בן הרה"ג חיים דוד רייך שליט"א

ירושלים

בנו של הגאון

רבי בן ציון רייך שליט"א

ברכת מזל טוב לחמי

איש החסד והמעש

הרב חנן סgal שליט"א

יהא רעווא שבזוכות זיכוי רבבות

זוכה לרנות נחת מכל זיכאי חליצי

גלוון זה נודב ע"י ידידינו
הרבי שלמה יצחק שוווץ שליט"א

לרגע שמחת הלידת בנו במז"ט

ברכת מזל טוב לאביו

הางן יוחקאל אהרן שוווץ שליט"א

רב קהל סידדים הר' יונה - דומכט' שרי' הוואה

abhängig מערב בני ברק - ושער ווראה

ולחמיו זבחה ע"צ רב' ירוחמיאל

ישראל יצחק דנגיגר שליט"א

בן ק"ק אטדר' מאלכנדרו אדר' רב

יהא רעווא שבזוכות זיכוי רבבות

זוכה לרנות נחת מכל זיכאי חליצי

גלוון זה נודב ע"י ידידינו

הרבי ישראאל אפרים פישל ראתה

שליט"א

ירושלים

לזיכרו רבבות

יהא רעווא שבזוכות זיכוי רבבות

**אדם שאל חף מ לחבריו וחשב שהוא הבעלים
ואח"כ נתרבר שזה לא הבעלים האם פטור?**

בפרשנן כ"ב י"ד אמר בעליך עמו לא ישלים. קימ"ל חמ"ס סמן שמי' שואל שהיה המשאל עמו במלאתו בשעה שמשך הדבר השאלה, פטור אפיו נגנבו בפשיעתו. יש להזכיר אדם שאל חף מ לחבריו וחשב שהוא הבעלים של החף, ואח"כ נתרבר שזה אכן שלו רק הבעלים נתנו לו רשות שיישאל למי שרוצה, ונאנס האם מקרי שלאלה בעלים ופטור כיון דהוא חשב שזה הבעלים לא נתכוון להתחייב בחיבורים של שואל או דילמא כיון

שהזה לא הבעלים חייב

הנה בשוו"ת שואל ומшиб מג"ח סימן קע"ה נסתפק בזה, ומיסיק: דההדר ברור שפטור מאונסין וגם מכל הדברים, דהרי בעליך עמו פוטרו מכלום, אף דבאמת הוא לא היה בעליך עמו, מכל מקום השואל לא נכנס בתורת חיבוב, כי הוא היה סבור שבעליו הוא באמות, ולא קיבל עליו דין שמיורה.

ומביא ראייה: מהא דכתבו התוס' בכתבות י"ו ע"ב דשואל לפי שכן הנאה שלו משעבד נפשיה ומסכים להיות חייב על כל האונסין, אבל במקומות שאין משעבד עצמו פטור, חזנן להדייא בדברי התוס' דשואל חייבו תליי בקבalto, א"כ בשיטה וחשב שזה הבעלים לא שעבד נפשיה לנו איינו חייב.

אבל במחנה אפרים הלווה שאלת פקדון סימן א' נסתפק בזה השאלת, ומיסיק: דשואל כל הנאה שלו, ונתחייב אף שלא ידע שהוא הבעלים, ואך שלא הכניס עצמו לתורת חיוב.

יש להזכיר: מהא דאמרין בגמ' ב"מ צ"ד ע"ב שבואה בשואל מונלן דחייב, וכ"ת נילך משבורה מיתה, מה לשבורה ומיתה שכן אונסנאDSLICK אדעתיה, כלומר וע"י כן שייליה כן פירוש רשי' שם, חזנן דאך בשואל תליי בקבalto, כד מקשה המנה אפרים

ומתרך המנה אפרים: דהתם הכוונה בגמ' דאי לא כתוב שבואה, איך לא למייר דודוקא שברורה ומיתה חייבו הכוון מושום והיא אונסא DSLICK אדעתיה, אבל שברורה דלא סליק אדעתיה לא, אבל לבתר דאשכחן דאתרבי שבואה ילפין שם שלא בקבalto של שואל תליי ומשום דעל מנת כן שאל, דהרי שבואה יוכיח דלא אסיק אדעתיה, ואעפ"כ חיביה התורה, אלא כיון דשואל כל הנאה שלו דין הוא שהוא חייב באחריותו.

האם בעליך עמו חייב בדיי שםים?

הנה האור החיים בפרשנן כתוב דהא דבעליך עמו פטורים, ה"מ בידי אדם, אבל בידי שםים חייב.

יש להזכיר: מהא אמרין בגמ' ב"מ צ"ז ע"א אמר רבא האי מאן דבעי למשאל מייד מחברה וליפטר nimaa ליה אשקלין מיא דהוי שאילה בעלים, ואם נאמר דחייב בידי שםים, א"כ האיך נתן רבא עצה לעשויות כן לכתחילה, ולעבור על איסור, אלא ש"מ שאף בידי שםים ליכא איסור, כד מקשה בטול תורה להגאון רבי אריך זצ"ל ב"מ צ"ז.

ותירץ הטל תורה: מה שכתב דאך בעליך עמו חייב בידי שםים, מיר' בנאבד בפשיעה, משא"כ רבא שניתן עצה שייהו פטורים למגרוי דחידוש גדול הוא ולא נזכיר בשום פסק.

שיעור תורה שנאמרו בשבועו האחרון בקהילות הקדש

בஹוש

מגבית לטובה מבצר הכללים דחסידי בהוש בעניין חשיבות של תפילה – ובחינה על הנלמד בחדר

מעשי חייא

תלמוד תורה בביתר עילית בעניין כוחה של תפילה – ובחינה על הנלמד בחדר

סאוראן

בדוע בשבת ניתנה תורה הר' היה במעמד כמה חילולי שבת צאנז

בבית המדרש הגדול קריית צאנז ירושלים

בעניין מדובר בתורה עשה הקב"ה שפרחה נשמנון של ישראל

היכלי התורה דחסידי צאנז

שבע ברכות לנכחת הרה"ג ישראל פולק שליט"א מורה לצמא

קופפה של צדקה רמה ב' בית שםש

שבע ברכות לבנו של רב הקופפה – בהשתתפות כל הגבאי צדקה יידידינו הגאון רבי קלמן ויס' שליט"א

תולדות אברהם יצחק

מעמד כבוד התורה לאברך הכלול שלם בתורתו

בראשות ראש הכהן הגאון ישרך דב פרנקל לשיט"א

השורף בבית חברו שיש לו ביטוח האם חייב לשלם?
יש לחקור אדם ששרף בבית שיש ביטוח על זה או חפציהם האם חייב לשלם לניקוק או דילמא כיון שמי' דן בשאלת זה דיש לחקור הנה בשוו"ת חלקת יו"ב סימן צ' דן בהא דחיבת ביתוח האם יהודים בהא דחיבת תורה מכיה ישלה מה הכוונה האם הוא מחתמת הפסד בעליים או דילמא גזירת הכתוב דמשלים החף מה שווה למוכר.

ומיסיק: דההדר ברור דגזרת הכתוב דמציק חייב לשלם אף שלא הגיע הטע פסיד לבעליים כלל, דהרי חזנן בגמ' ב"ק ע"ב בזרכ כל מראש הגג ובא אחר ושברו במכל, אי בתר תבר מנא אזילנן, חייב המשבר אף שלא הפסיד לבעליים כלל, דבלאי"ה היה נשבר בנפילתו לא ארץ, ואך דהרבמ"ז במלחמות טו פרק וכי"ז הרגיל סובר באמת הדמשבר תמיד פטור, אבל מלבד דלא קימ"ל כהמלחמות בהז, אף המלחמות לא קאמר רק מטעם שסובב דהכללי כשהוא באויר אבד השווי כמו כל שהוא במקומות הזול, משא"כ בנידון דין דהבית שווה לכל אדם חייב לשלם.

יש להזכיר: מהא דקימ"ל זה הנהנה כל צריך להיות פטור, כד הקשה בחלוקת יואב התנ"ז.

ומתרך: דודוקא בננה דחויבו לא כתוב בתורה אלא מצד הסברא, א"כ היכא דלא מחשר מיסתבר דאיינו חייב, משא"כ מיק דחויבו כתוב בתורה מכיה ישלהנה, זהה שוב אין חילוק בין הפסידו או לא.

וכן בשוו"ת מתחרש"ס ח"ד סימן ז' מהי' חייב לשלם, דכיון דהזיק את ביתו וזה העסוק שלו, והמzik אין לו שום שיקות בזוה וכן באור שמח פ"ז מה' שכירויות דן בכיווץ זה, היינו בשוכר בית מחבירו, וקיבול עליו השוכר אחוריות שריפה, והמשcir קיבל פיצוי מחברת ביטוח, האם השוכר צריך לשלם למשכיר.

והביא ראייה: מהא דאיתא בגמ' ב"ק קט"ז ע"א דירך להציג את של חבירו, והניח את שלו ע"מ שחבירו ישלם לו דמי של, ועלה שלו מאילו, דאמרין ממשmia רחמיו עליה, וחיבר חבירו שהמקומות של חיל חובה תשולם, והיינו דמי שורו כאילו נפסיד, הרי נגרם נזק, כ"ש בנו"ד שמה שמקבל מחברת הביטוח הוא תמורה דמי בטוח ושילים, ואין לומר דשאני התם שכבר היהת אבודה מכל אדם ונעשה הפקר, ואם נתחייב הניתול לשלם, וכשעליה מלאילו ה"ז כזוכה מן הפקר, דא"כ מאי מיתתי ראייה בוגمرا שם מרוב ספרה דשדר חרמא לאRIA דמשמיא רחמיו עליה, שאני התם דאדעתא דאחרים לא אפרקיה. ואפשר דמייתי במכ"ש, אבל התוס' בפ' אלו מצייאות פירשו דאיירி יכול להציג ע"י הדחק, ולא נעשה הפקר גמור, אלא עיין יוש, וכל זמן שלא בא לידי אחר יכול לחזור, ואני צריך לזכות מה חדש, כמו המתו"ם ע"י דיני אביה פרק ב, הרי שאע"פ שלא נעשה הפקר גמור, אמרין דמשמיא רחמיו עליה, וע"כ הعلاה בדברו שאין השוכר נפטר מתשולם בימה שמקבל המשcir מחברת הביטוח, עין קובל שיעורים כתובות ס"ה סימן ר"ז.

האם היה מותר לעלות לרוגל ע"י רכיבה בסוסים?

בפרשנן כ"ג י"ז שלש פעמים בשינה ראה כל זכור אל פניו האדון ה'. הנה ברבונו בחזי בפרשנן כ"ג ט"ז כתוב אזהרה לישראל שלא יעלו אלא ברוגלים וכן הוא אומר מה יפו פעמי' בנעילים בת נדיב.

וכן כתוב המאירי ריש חגינה, ובפסק תשובה סימן ר"ה מביא בשם המהרי"ז חיות בסימן ז' דמקורו בגמ' חגינה י' ע"א

יש להזכיר: מהא דאיתא בגמ' פסחים צ"ד ע"א, ת"ר היה עומד חזע למוציאים ויכול ליכנס בסוסים יכול היא חייב ת"ל ובדרך לא היה, חזנן דאפשר לקיים מצוח עלייה לרוגל ע"י סוסים, כד מקשה בשוו"ת בית דוד סימן קמ"ז

איכא כמה תרוצין
א. הא דאסור לעלות ע"י סוסים לרוגל, זה מירושלים למקדש, אבל עד ירושלים היו יכולים, דין מסתבר שייעלו ממיקומות רחוקים ברגל, לפי הניל"ל א"ש, מעוני אשר. ב. כוונת הגם' כיון דלא מקרי עלייה לך לא מהני מה שייכול לבא ע"י סוסים, מעוני אשר.

חשייב כהלנה

סדו ו סדנ שורן עי' ייזעט ר' מודזני ויסקונד היל' שליט'א - מהגון
חשייב כהלה שיטון וידישת הלהנה | נר הלהנות טה משוען וחושנה ברורה

חידות דף היומי סנהדרין

- [א] היכי תימצ'י של תלמיד מותר להיכנס עם רבו לביית המרחץ?
- [ב] חידה איך דברי הבעל הטורים על הפסוק לא תחרוש שור וחומור ייחדו שייכים לדפים הללו בסנהדרין?
- [ג] היכי תימצ'י שמבה עבודה זרה ובכל אופן עבר באיסור חמוץ של ע"ז.
- [ד] חידה. מי לא עובר באיסור כשמעביר את זרעו למולך?
- [ה] חידה. היכן מצינו בשיעושה קצר עובר איסור, ואם יעשה הרבה לא עובר איסור?
- [ו] חידה. המהרי"ל כתוב (הובא במשנ"ב תקפ"א, וכ"כ בח"י אדם) שאם מתפלל בקדושים ומבקש מהצדיק, ולא מה' בזכות הצדיק, הרי הוא קרוב לעשות בזה מעשה איסור-אייזה איסור הוא קרוב הוא לעבור?
- [ז] חידה. אייזה איסור חמוץ מצינו שהשתנה בתקופה מסוימת מלחמת סיביה שקרתיה?
- ידיעת הלוות שבת**
- [ח] תופסת מלח ותבלינים לכל ראשו שהורד מהאש. גב' קלין הורידה בלילה שבת, מפלטה השבת את הסיר עם הדגים שהיא רותחה ומבושל כל צרכו. היא טעונה מן הדגים וראתה שהיא שמה בסיר מעט מדי מלח בערב שבת, לכן לקחה מלח גס (אין מבושל) והוסיפה אותו לסיר. האם מותר למשפ' קלין לאכול את הדגים בשבת? מה הדין אם היא הוסיפה לסיר הדגים פפריקה חריפה וכורכום, לאחר שטעה וראתה ששמה מעט מדי מהם בערב שבת? (בשני המקרים אין בכוח התופסת שהוכנסת לסיר בשבת לבודה טעם במאל).

- [ט] פולטה של שבת שכבה ונдолקה. בלילה שבת ראתה הרבנית שלזינגר שהפלטה החשמלית המחברת לחשמל, ושדלקה בכניסת השבת איננה פועלת, לכן הודיעה למשפחה שהם יאכלו ב庆幸ות היום את החמין קר. אחד מבני המשפחה לקח כס שעמדו ליד הפלטה החשמלית ובטעות נגע בcabell החשמלי של הפלטה והיא התחללה לעבוד מחדש. החמין היה עדין חם בחום של יותר מיד סולדת כשזרה הפלטה לפועל וכן היה בגדר של מצטמק ורע לו מאחר ושכחו להוציא לו מים כשהניחו אותו על הפלטה. האם מותר למשפ' שלזינגר לאכול למחמת בוקר את החמין כאשר הוא חם?
- [י] עגלת ילדים שתתפרק ממנה גלגל. מעגלת הילדים של משפחת דויטש התפרק בשבת גלגל ברוחבו, תוך כדי השימוש. האם מותר להם להמשיך וללכט עם העגלה בית?

כללי השותפות

1. כל תשובה נכונה, אפילו לשאלת תוכה את השולח להיכנס להגירה, יהיה הגירה על שני פרטים ע"ס 500 נס.
2. כל תשובה נכון על שאלה אחת, הנה זהות נספח לששתנה בהגירה, כך של מי ישילש יותר תשובה לכל השאלה מגדייל את סיוכיו בהגירה.
3. כל חדש, בראש תערך ערך גורלה בין כל השולחים, הזוכה יבדקו תשוביותיו, יתקבלו אך ורק תשובה מפורשת.
4. ניתן לשוחח כל שבוע את התשובות של אחרים, או עד ראש חדש.
5. שימו לב חשוב מאוד: קיבל התשובות הינה אך ורק לפקס מערכות משבי הלהנה 0775558617 או במייל meir000@gmail.com. נא לציין בתחילת המכתב על כמה שאלות השיבוב, וכמו"כ שם מלא, כולל ישבה. ועיר וטלפון וכמ"כ נא לציין על איזה פרשה השיבו. [לבסוף וופטים נוספים בטלפון 0533154010 בשעות הבוקר בין 8:00 ל-9:00 בלבד]. בפקס להකפיד על כתוב ברור ושירה בהירה ברור לאחר משולוח הפקס. כתוב לא ברור לא ייכנס להגירה. יש עדיפות לשוחח התשובות מוקלד במיל כי כך זה ייכנס בעיה"י לספר שיצא לאור בעתיד בל"י.

האם מותר למלוח לתבע את הלוח
כשהוא מסופק אם יש לו כסף לפרוע?

בפרשותן כ"ב כ"ד אם כסף תולה את עמי וגוי לא תהיה עליו כנושה. יש לחקור האם האיסור דוקא כשיודע בודאי שאין לו לשלם אז אכן איסור אבל אם הוא מסופק מותר או דילמא אף כשהוא מסופק אסור לתבעו דהוא ככל ספיקא דאוריתא דזולין לחומרא ורק כשיודע בודאות שאין לו אסור, אבל אם הוא מסופק מותר.

הנה מילון המחבר בש"ע ח"מ סימן צ"ז, וכן מהרמב"ם הלכות מלוה ולו פרק א' הלכה ב' דכתיב אסור לנגوش את הלוח לפروع כשיודע בודאי שאין לו, ממש מע דוקא כשיודע בודאות שאין לו אסור, אבל אם הוא מסופק מותר.

יש להקשות: מ"ש מכל ספק דאוריתא דזולין לחומרא ואף ספק אסור, רק הקשה המנתה חינוך מצווה ס"ז, וכן במהר"ם שיק מצווה ס"ז, וכן במנחת סולת, וכן בכסף קדשים ח"מ סימן צ"ז, וכן בש"ת משנה שכיר ח"מ סימן ל', וכן במשמרות חיים ח'ב עניינים בח"מ סימן י"ג.

אייא כמה תרומות

א. התורה לא אסורה כלל באינו יודע, כי אין אדם יודע מטמוןתו של חברו, וא"כ ברוב הפעמים לא יתבענו, על כן אין איסור כלל לתבעו רק בזודע בודאי שאין לו, אבל אם מסופק אם יש לו מותר רק כתוב במהר"ם שיק על המצווה חינוך מצווה ס"ז, והוא שום דבר שלחביו יש מצווה מותר לעבור על ספק איסור ו"יל' אם אמרין חטא כדי שיכנה חבר בדף איסור.

ג. לא שילך לומר ספק דאוריתא לחומרא, כיון דשייך כאן חזקה שיש לו, שהרי הלוח אסורה לאבד ממון שבא לידי, א"כ אמרין מסתמא עדין בידו ולכך היכא שאין יודעים מותרים לתבעו, רק כתוב בכסף קדשים בח"מ סימן צ"ז, וכן כתוב במנחת סולת מצווה ס"ז.

ד. ע"פ מה שכתב החינוך מצווה ס"ז דהא שאסורה התורה על המולה לדחוק בלילה הוא דוקא מתוק כוונה לצערו, א"כ זה שייך דוקא כשיודע טuin לו ותבעו ע"מ לצערו, אבל אם אינו יודע אם יש לו, א"כ התביעה לא נועדה כדי לצערו אלא כדי לגבות את כספו א"כ ילכיא איסור רק כתוב במשמרות חיים ח'ב עניינים על ח"מ סימן י"ג, וכן כתוב בש"ת שבת הלוי חלק י"ג.

האם לבעל מכלות מותר לתבע את חברו בשלא שלם לו?

יש לחקור האם האיסור לתבע את חברו שחביב לו כסף הוא דוקא כשחייב לו בתורת הלואה אבל במקה וממכר לילכיא איסור או דילמא בכל חוב יש איסור לתבעו.

הנה בכספי הקדשים ח"מ סימן צ"ז, עיין מנחת סולת מצווה ס"ז כתוב וז"ל בחובות הבאים ע"י מלוחה רק ע"י שכירות וכדומה לא שייך איסור זה, ואולי מ"מ נכון ליזהר, וכן בש"ת משנה שכיר ח"מ סימן ל"א הוכיח שהאיסור לתבעו הוא רק בהלואה. אבל בש"ת שבת הלוי ח"מ חלק י' סימן וס"ז כתוב דיש לחוש לאלו שלא תהייה עליו כנושא מדינא אף בהקפת חנות, ע"פ מה שדן הנתייבות בח"מ סימן צ"ז, ballo לא דלא תעבוט עבוטו האם זה שייך אף בהקפת חנות, וכותב זו"ל ונראה דבקפת חנות ובכל דבר המבואר בח"מ סימן ס"ז לעניין שמייטה לא נקרא הלואה ואינו משפטה ה"ג אינו בכלל האיסור דלא תבא אל ביתו, ואך דשם כתוב שמייטה אינו משפט אלא יש טעם אחר חנות לא מקרי חוב לכך שמייטה אינו משפט אלא יש טעם אחר בהקפת חנות דלא ממשט משום דודך להמשיך חוב שניה או שנתיים עד שיתבקע סכום יudo והוא ככלולה לעשר שנים וזה לא שייך כאן, מ"מ הא מסיק שם התומים דעיקר הטעם כמו שכתבו התוס', בכתובות נ"ה ע"א פרק א"ג משום דאיינו בהלואת מעתות, וטעם זה שייך גם בכאן א"כ צריך להיות מותר לעבות חוב של מקח וממכר ומסיק: דמשום חומר האיסור איני כותב למשעה שיסמכו על דעת התוס', לא אפשר דהטעם היא כמו שכתב הבית יוסף והסמן ע"ע, א"כ כאן זה אינו שייך ויש לחוש זהה, לפי זה כותב השבט הלוי דה"ה לעניין לא תהיה עליו כנושא יש להחמיר אף כל החובות בכלל ואסור לתבע את הבעל כשם פסק דשמא הילכתא כהבית יוסף ושם ע"ז וצריך ליזהר מדינא.

